

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
БИОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ГЕНЕТИКИ**

**МАРДОЯН
Алварт Вартаниковна**

**ОЦЕНКА УСТОЙЧИВОСТИ К ГРИБНЫМ БОЛЕЗНЯМ
ИИИТРОДУЦИРУЕМЫХ ФОРМ ЛЮПИНА УЗКОЛИСТНОГО**

Аннотация
к дипломной работе

Научный руководитель:
доцент, к. б. н.
Анохина В.С.

Минск, 2016

РЕФЕРАТ

Дипломная работа содержит 61 страниц, 11 рисунков, 18 таблиц, 39 используемых источников.

Ключевые слова: люпин узколистный (*Lupinus angustifolius* L.), фузариоз.

Материалом для исследований служили в первом этапе опыта 5 сортов люпина узколистного (Дикаф 14, Фазан, Кристалл, Ладный, Немчиновский 846) и один межсортной гибрид (Миртан х Дикаф 14), в опыте на втором этапе 10 интродуцируемых сортов люпина узколистного (Fest, Tanjil, Jak, БСХА- 640, Вика-65, Глат, 224 А/01, Добрыня, Витязь, Szareky).

Объект исследования — люпин узколистный (*Lupinus angustifolius* L.)

Цель работы: оценка устойчивости вновь интродуцируемых в Республике Беларусь образцов люпина узколистного к фузариозу.

Методы исследования: сравнительный анализ образцов в полевых и лабораторных условиях, рулонный метод оценки спорофита на устойчивость к фузариозу.

Результаты проделанной работы: проведена оценка вновь интродуцируемых сортов люпина узколистного на устойчивость к различным изолятам возбудителя фузариоза. Установлена разная реакция изученных форм на воздействие конкретного изолята. Среди образцов люпина узколистного, выделены перспективные для селекции генотипы с относительно высокой устойчивостью к разным изолятам фузариума результатом спорофитного отбора и выживаемости растений в полевых условиях. В большинстве вариантов полевого и лабораторного опыта получены однозначные результаты, что позволяет судить о правомочности использования спорофитного отбора для дифференцировки генотипов люпина узколистного на устойчивость к фузариозу. Выявлена разная степень агрессивности изученных 6 изолятов как относительно отдельных генотипов, так и поражения разных этапов онтогенеза растений люпина. Наиболее устойчивыми по всем изолятам в лабораторных условиях были образцы 224 А/01 и наименее устойчив сорт Fest.

РЭФЕРАТ

Дыпломная праца ўтрымлівае 61 старонкі, 11 малюнкаў, 18 табліц, 39 выкарыстаных крыніц.

Ключавыя словы: лубін вузкалісцевы (*Lupinus angustifolius* L.), фузарыёз.

Матэрыялам для даследаванняў служылі ў першым этапе вопыту 5 гатункаў лубіна вузкаліснага (Дзікаф 14, Фазан, Крышталь, Ладны, Немчыноўскі 846) і адзін міжсартавы гібрыд (Міртан х Дзікаф 14), у вопыце на другім этапе 10 інтрадуцыраваных гатункаў лубіна вузкаліснага (Fest, Tanjil, Jak, БСХА 640, Віка-65, Глат, 224 А / 01, Дабрыня, Віцязь, Szareky).

Аб'ект даследавання - лубін вузкалісцевы (*Lupinus angustifolius* L.)

Мэта працы: адзнака ўстойлівасці зноў інтрадуцыраваных ў Рэспубліцы Беларусь узораў лубіна вузкаліснага да фузарыёза.

Метады даследавання: параўнальны аналіз узораў ў палявых і лабараторных умовах, рулонны метада адзнакі спарафіта на ўстойлівасць да фузарыёза.

Вынікі праведзенай працы: праведзена ацэнка зноў інтрадуцыраваных гатункаў лубіна вузкаліснага на ўстойлівасць да розных ізалятаў ўзбуджальніка фузарыёза. Устаноўлена розная рэакцыя вывучаных формаў на ўздзеянне канкрэтнага ізалята. Сярод узораў лубіна вузкаліснага вылучаюцца перспектыўныя для селекцыі генатыпы адносна высокай устойлівасці да розных ізалятаў фузарыума з вынікам спарафітнага адбору і выжывальнасці раслін у палявых умовах. У большасці варыянтаў палявых і лабараторных вопытаў атрыманы адназначныя вынікі, што дазваляе меркаваць аб правамоцнасці выкарыстання спарафітнага адбору для дыферэнцыявання генатыпаў лубіна вузкаліснага на ўстойлівасць да фузарыёза. Выяўлена розная ступень агрэсіўнасці вывучаных 6 ізалятаў як адносна асобных генатыпаў, так і паражэння розных этапаў антагенэзу раслін лубіна. Найбольш устойлівымі па ўсіх ізалятах ў лабараторных умовах былі ўзоры 224 А / 01 і найменш ўстойлівы гатунак Fest.

ABSTRACT

Course work includes 61 pages, 11 figures, 18 tables, 39 used sources.

Keywords: blue lupine (*Lupinus angustifolius* L.), fusarium.

Material for the study in the first stage of the experiment were 5 varieties of blue lupin (Dikaf 14, Pheasant, Crystal, Ladni, Nemchinovsky 846) and one intervarietal hybrid (Myrtan x Dikaf 14) in the experience of the second stage were 10 introduced varieties of blue lupine (Fest, Tanjil, Jak, BSKHA 640, Vic-65, Glat, 224 A / 01, Dobrynya, Knight, Szareky).

The object of study - the blue lupine (*Lupinus angustifolius* L.)

Objective: assessment of stability of the samples of a lupine which are again introduced in Republic of Belarus narrow-leaved to fusarium.

Methods: a comparative analysis of samples in field and laboratory conditions, rolled method, an assessment of a sporofit on resistance to fusariosis.

Results of the work done: re-evaluated an assessment again introduced varieties of a narrow-leaved lupine on stability to various isolates of the causative activator of fusarium. Have different forms of reaction studied the effect of a particular isolate. Among samples of a narrow-leaved lupine are distinguished perspective for selection genotipus high resistance to different isolates of Fusarium, results of sporophytic selection and survival of plants in field conditions. In most variants of field and laboratory experience obtained unambiguous results, that allows to judge the legality of the use of sporophytic selection for differentiation of genotypes of blue lupine for resistance to Fusarium. Different degree of aggression of the studied 6 isolates as rather different stages of ontogenesis of plants of a lupine is revealed. One of the most resistant in all isolates in the laboratory were the examples of 224 A/01 and the least resistant variety, which called Fest.